

Peltoniementie 85

LAUSUNTO

98310 Kemijärvi

kalatalousalue@gmail.com

Lapin ELY-keskus, kalatalouspalvelut

kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö

LAPELY/6373/2022

Asia Keski-Kemijoen kalatalousalueen lausunto Vanttauksen ja Kaihuan istutussuunnitelmista vuosina 2023-2027

Siian istutukset

Suunnitelmassa esitetään siianpoikasten korvaamista taimenilla ja kuhalla. Esitys on hyvä ja oikeansuuntainen, koska esimerkiksi Vanttausjärvessä ja Iso-Kaarnissa siiat ovat kalatalousalueen saamien tietojen mukaan hidaskasvuisia ja lokkilapamadon ja haukimadon loisimia, mikä viittaa ylitieheään kantaan ja/tai ravintovarojen niukkuuteen ja näistä johtuvaan kalojen huonoon kuntoon. On selvää, että loisittuja siikoja ei haluta käyttää ravinnoksi, joten niitä ei myöskään haluta kalastaa. Tästä johtuen siian istutukset tulisi ainakin em. vesiin lopettaa suunnitelmakaudelta kokonaan ja suosia pelkästään petokalaistutuksia

Kuhan istutukset

Kalatalousalue esittää, että istutettavat kuhanpoikaset värimerkitään, jotta jatkossa voidaan selvittää kuhan lisääntymisen ja istutusten merkitys kyseisten järvien kuhakannoissa. Kuha hyötyy meneillään olevista muutoksista, kuten lämpösummien kasvamisesta ja mahdollisesta vesien tummumisesta ja on oletettavaa, että ainakin joinakin vuosina kuhat onnistuvat luontaisessa lisääntymisessä.

Taimenen istutukset

Taimenistutuksissa esitetään käytettäväksi Kemijoen kantaa, joka on Ylikemin latvojen jokitaimen, nk. Ylikemin purotaimen. Kemijoen kantaa oleva taimen on lähtökohtaisesti väärässä ympäristössä, mikäli se järveen istutetaan. Esimerkiksi Porttipahdalla tehtyjen istutuskokeiden ja merkintöjen tulokset osoittivat Kemijoen kantaa olevien taimenenpoikasten antavan selvästi heikompaa tulosta verrattuna Rautalammin reitin ja Juutuan kantaa oleviin samanikäisiin istukkaisiin. Kokeiluja tehtiin sekä suoraan järveen istutettavilla poikasilla että käyttämällä ns. viivästysistutusmenetelmää.

Taimenkantojen vaihtaminen toiseen kantaa olisi suotavaa, mikäli taimenta edelleen istutetaan.

Istutusvelvoitteen muuttaminen kalatalousmaksuksi

Istutusten suunnittelussa on puutteena, että velvoitealueelta on käytettävissä vähän tai ei ollenkaan tuoretta tietoa. Tulevaisuudessa osa istutusvaroista tulisi käyttää velvoitealueen kalastoselvityksiin, jossa selvitetään siika- ja taimenkantojen tilaa sekä ainakin kuhan luontaista lisääntymistä ja missä suhteessa järvissä esiintyvät kuhat ovat istutusalkuperää ja missä suhteessa luontaisen lisääntymisen tulosta.

Istutusten asemesta tarvittaisiin enemmän koekalastuksia, selvityksiä, hoitokalastusta tai muuta hyvän kalakantojen käytön ja hoidon edellyttämiä toimenpiteitä. Istutusvelvoitteen arvoa vastaava rahasummaa ei voida nykyisen päätöksen mukaan käyttää muuhun kuin istutuksiin, joka ei tuo istutuksilta odotettavaa lisäarvoa tai huonoimmillaan voi olla pelkästään vahingoksi velvoitealueen kalastolle ja kalastukselle.

Kalatalousmaksuna istutusten arvoa vastaava summa voidaan käyttää harkinnan mukaan tarvittaessa hoitokalastuksiin sekä vaihtoehtoisesti myös istutuksiin.

Näskä-Paattinkijärven istutusvelvoitteen muuttaminen kalatalousmaksuksi on koettu vesialueen omistajien taholla joustavaksi ja käytännölliseksi menettelyksi.

Kalatalousalue katsoo, että velvoitteen muoto ei enää vastaa tämän hetken tarpeeseen ja siksi se vaatii tarkistusta ja päivitystä. Kalatalousalue esittää, että ELY-keskus kutsuu Ounastuotanto Oy:n, velvoitealueen osakaskunnat, Metsähallituksen ja mahdolliset muut vesialueiden omistajat neuvotteluun Vanntauksen ja Kaihuan istutusvelvoitteiden muuttamiseksi kalatalousmaksuksi.

.

MERK. REIJO SAARI

Reijo Saari

Keski-Kemijoen kalatalousalueen hallituksen puheenjohtaja